

در این شماره می خوانید:

سخنرانی رایزن فرهنگی کشورمان درباره ی «الهیات شیعی و مذهب تشیع» در دانشگاه بیلفلد

برگزاری مراسم اولین سالگرد رحلت آیت الله لنکرانی در رایزنی فرهنگی ایران در آلمان

دیدار آقای دکتر میرباقری با رایزن فرهنگی ایران

برگزاری نمایشگاه بزرگ بابل در برلین

مهد کودک اسلامی

معرفی فرهنگ ایران در مؤسسه ی علمی لاینیتس

شرکت رایزن فرهنگی در «سمپوزیوم بین المللی «قرآن و تفسیر

آن در جهان امروز» در دانشگاه فرانکفورت

نام، القاب، کنیه‌های حضرت زهرا (س)

صبح اسید

ماهنامه فرهنگی رایزنی فرهنگی
جمهوری اسلامی ایران در آلمان

مدیرمسئول و سردبیر:
دکتر همایون همتی

مدیر اجرایی:
سید روح اله حسنی

با همکاری هیات تحریریه رایزنی
فرهنگی

انتشار از طریق وب سایت رایزنی
فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
در آلمان

Kulturabteilung
der Botschaft der Islamischen
Republik Iran Berlin
Drakestr 3, 12205 Berlin
www.irankultur.com
E-Mail info@irankultur.com

در این شماره می خوانید:

- ◀ سخنرانی رایزن فرهنگی کشورمان درباره ی «الهیات شیعی و مذهب تشیع» در دانشگاه بیلفلد
- ◀ برگزاری مراسم اولین سالگرد رحلت آیت الله لنکرانی در رایزنی فرهنگی ایران در آلمان
- ◀ دیدار آقای دکتر میرباقری با رایزن فرهنگی ایران
- ◀ برگزاری نمایشگاه بزرگ بابل در برلین
- ◀ مهد کودک اسلامی
- ◀ معرفی فرهنگ ایران در مؤسسه ی علمی لایبنیتس
- ◀ شرکت رایزن فرهنگی در «سمپوزیوم بین المللی «قرآن و تفسیر آن در جهان امروز» در دانشگاه فرانکفورت
- ◀ نام، القاب، کنیه‌های حضرت زهرا (س)

(Vernunft) اثر «ایمانوئل کانت» صحبت کرد و درباره ی تئوری هرمنوتیکی اشخاصی همچون گادامر و نیز آثار یاسپرس، هانس کونگ از دانشگاه هایدلبرگ و توبینگن توضیح داد. ترجمه های جدید کتاب «هستی و زمان (Sein und Zeit)» اثر تاریخی «مارتین هیدگر (Martin Heidegger)» نیز مطرح شد، که موجب حیرت استادان آلمانی گردید.

این بحث ها در فضایی بسیار دوستانه و صمیمی به انجام رسید و از همان آغاز و پیش از سخنرانی رسمی در آملی تئاتر، اساتید الهیات و اعضای هیأت علمی دانشگاه زبان به تحسین و ستایش از رایزن فرهنگی کشورمان گشودند و به شوخی می پرسیدند: «مانند

سخنرانی رایزن فرهنگی کشورمان درباره ی «الهیات شیعی و مذهب تشیع» در دانشگاه بیلفلد

بر اساس دعوت رسمی از «پرفسور همتی»، از سوی «پرفسور وون»، «پروفیسور شرایب» و «پروفیسور شیفر»، مدیران و اساتید دانشگاه های «بیلفلد» و «ارلانگن»، رایزن فرهنگی کشورمان در «دانشگاه بیلفلد» حضور یافت و به مدت سه ساعت، هم با اعضای هیأت علمی دیدار و گفتگو کرد و هم در محل آملی تئاتر دانشگاه به ایراد سخنرانی مبسوطی درباره ی کلام شیعی، تاریخچه و ارکان آن و اهمیتش برای جهان معاصر پرداخت و در خاتمه ی سخنرانی خود به پرسش های حضار پاسخ گفت.

پیش از شروع سخنرانی در سالن آملی تئاتر دانشگاه، دکتر همتی در دفتر رییس دپارتمان الهیات حضور یافت و با اعضای هیأت علمی چند جامعه شناس دین و الهیدان، بحث هایی درباره ی دانش «جامعه شناسی دین» بعمل آورد و ایشان طی توضیحات مبسوطی، درباره ی ترجمه و چاپ آثار متکلمان مسیحی بخصوص متألهان و فیلسوفان آلمانی در ایران امروز سخن گفت و از چاپ آثار ایمانوئل کانت، هایدگر، هوسرل، شلایرماخر، پل تیلیخ، کارل بارت و بولتمان خبر داد، که موجب شگفتی و تحسین اساتید حاضر در جلسه شد به نحوی که می پرسیدند: «آیا در ایران واقعا چنین فضای بازی وجود دارد؟» ایشان از «هایکو اُبرمان» که از لوترشناسان بزرگ جهان است و آثاری که اخیرا از او درباره ی لوتر ترجمه شده و نیز از کتاب «پدیده شناسی ذهن» اثر برجسته ی هگل، که چندی پیش به فارسی ترجمه شده سخن گفت و همچنین از کتاب «نقد خرد محض (Kritik der reinen

و رییس دپارتمان الهیات (Theologie) دانشگاه بیلفلد است، به زبان های آلمانی و انگلیسی به خوشآمد گویی به دکتر همتی پرداخت، که با کف زدن های مکر حضار روبرو شد.

آمفی تئاتر دانشگاه پر از جمعیت بود و تقریباً هیچ جای خالی در آن دیده نمی شد. ترکیب حضاران هم به گونه ای بود که هم استادان سالخورده از زن و مرد و هم دانشجویان جوان در آن حضور داشتند.

پس از آن رایزن فرهنگی کشورمان به جایگاه دعوت شد و سخنرانی خود را تحت عنوان «معرفی ارکان کلام شیعی» به زبان انگلیسی ایراد کرد و پس از سخنرانی نیز در کمال صبر و آرامش به پرسش های اساتید و دانشجویان پاسخ گفت. خلاصه ی مقاله و نیز فهرست اهم عناوین بحث به زبان انگلیسی از چند روز قبل توسط دکتر همتی تدوین و آماده شده و در میان حضاران توزیع شده بود.

فضای جلسه بسیار دوستانه، همدلانه، منطقی و علمی بود. پس از پایان سخنرانی، دانشجویان دور دکتر همتی حلقه زدند و هریک به نحوی از ایشان تشکر کردند و رضایت خود را از سخنرانی رایزن فرهنگی کشورمان ابراز کردند. چند دانشجوی دختر و پسر ایرانی به ایشان گفتند ما افتخار می کنیم که هم وطنی از ما برای نخستین بار در این دانشگاه چنین عالمانه به بحث و اظهار نظر می پردازد. ما پیشتر با نام شما آشنا بودیم و اکنون با حضور شما بسیار به وجد آمده ایم، بحث های شما بسیار عالمانه بود. دانشجویان ایرانی و غیر ایرانی مشتاق گرفتن عکس یادگاری با پروفسور همتی و اخذ امضاء از ایشان بودند. دختر خانم دانشجویی از روسیه نزد رایزن فرهنگی کشورمان آمد و گفت: «من از این به بعد می خواهم زبان فارسی یاد بگیرم تا بتوانم این بحث های عمیق را درباره ی «فلسفه ی اسلامی» و «کلام شیعی» به زبان اصلی بخوانم و پیگیری کنم، حاضر تمام هزینه ها را

شما چند نفر در ایران وجود دارند؟ و نیز آیا شما در عمرتان هرگز خوابیده اید یا همه ی وقت خود را به مطالعه صرف کرده اید؟»

پس از این جلسه، پروفسور همتی با «پروفسور رالف کونینگ» (Prof. Ralf König) ریاست دانشگاه بیلفلد دیدار کرد. ایشان شخصا به استقبال رایزن فرهنگی کشورمان آمد و ضمن تشکر و خوشآمد گویی به ایشان، همگی به سالن آمفی تئاتر دانشگاه بیلفلد رفتند.

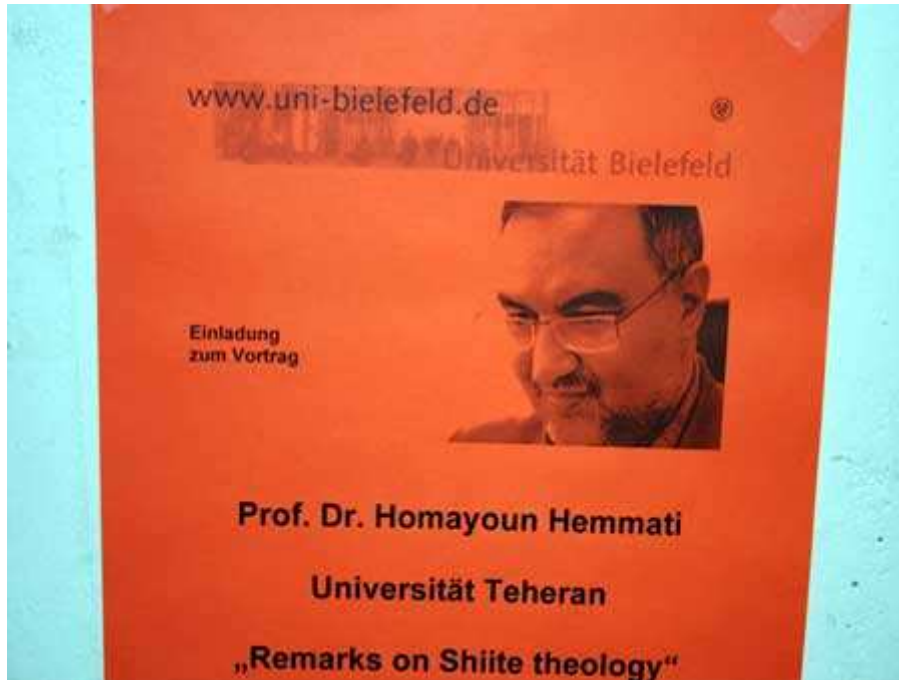
این هیأت به هنگام ورود به آمفی تئاتر از سالن های اصلی دانشگاه که مملو از اعلامیه ها و پوستره های رنگی از رایزن فرهنگی کشورمان بود و در آنها از پروفسور همتی بعنوان استاد دانشگاه های ایران و فیلسوف و تئولوگ ایرانی یاد شده بود و نمونه هایی از آنها در سایت آورده شده است، عبور کرد.

پس از ورود به آمفی تئاتر، ریاست دانشگاه پشت تریبون قرار گرفت و به زبان آلمانی به سخنران و حضار خیرمقدم گفت و از حضور دکتر همتی در دانشگاه بیلفلد تشکر کرد و آن را افتخار و نقطه ی عطفی برای دانشگاه خویش به شمار آورد.

اعضای هیأت عملی و ریاست دانشگاه و نیز پروفسور همتی در ردیف جلو مستقر شدند. پس از «پروفسور کونینگ»، خانم «پروفسور وون (Prof. Wunn)» که دارای دو درجه ی دکترا

«پرفسور کونینگ» رییس دانشگاه بیلفلد نیز صریحا به تأثیر ماندگار بحث های پروفیسور همتی بر روی خود و حاضران در جلسه ی سخنرانی اعتراف کرد. استاد دیگری نیز ضمن تشکر از دکتر همتی اظهار داشت: «کاش زمان متوقف می شد و ما از این سفر دلپذیر عقلانی و معنوی باز نمی گشتیم». ایشان تقاضا کردند که همکاری دکتر همتی با دانشگاه بیلفلد تداوم یابد.

یکی از دانشجویان نیز در سالن آمفی تئاتر برخاست و با تشکر از حضور پروفیسور همتی در دانشگاه بیلفلد بعنوان نخستین استاد ایرانی و شیعه گفت: «سعه ی صدر و اندیشه ی باز شما مایه ی شگفتی است. چند نفر مانند شما در ایران هستند»؟

خودم بپردازم، لطفا مرا راهنمایی کنید که چگونه زبان فارسی را فرا بگیرم؟» یک استاد لبنانی که از گردن به پایین فلج بود در حالی که یک بسته شکلات بعنوان هدیه برای دکتر همتی به همراه خود آورده بود و دو نفر صندلی وی را حرکت می دادند از آمفی تئاتر آمد و با میکروفونی که جلوی گلویش قرار داشت به دکتر همتی گفت: «خواهش می کنم جلو بیایید تا من بتوانم پیشانی شما را ببوسم. شما مایه ی مباهات اسلام و شیعه هستید، شما ما شیعیان را سربلند ساختید و بسیار عالمانه بحث کردید. من خودم استاد دانشگاه و یک متکلم شیعه هستم ولی اعتراف می کنم که احاطه ی تامّ شما بر کل سنت تشیع و مقایسه هایی که با مسیحیت و دیگر ادیان انجام دادید تاکنون برایم سابقه نداشته است». چند دانشجوی تقاضا کردند که پایان نامه های خود را با راهنمایی دکتر همتی بنویسند. دانشجویان بسیاری نیز درخواست طی کردن دوره ی زبان فارسی در ایران را داشتند، تا بتوانند از تحقیقات دانشمندان ایرانی به زبان اصلی استفاده کنند.

در پایان سخنرانی، اساتید حاضر در جلسه و نیز ریاست دانشگاه، ضمن ستودن معلومات وسیع دکتر همتی در زمینه ی «الهیات مسیحی» و مقایسه هایی که انجام می داد، بیان داشتند که شما انگلیسی را بسیار روان و زیبا و قابل فهم صحبت می کنید و «پروفیسور شفر» استاد رشته ی «جامعه شناسی دین» که دارای دو درجه ی دکتراست، ضمن طرح سؤالی از بیانات ارزنده ی دکتر همتی تشکر کرد و گفت: «شما تنها سخنرانی نکردید، بلکه ما را به یک سفر زیبا (voyage) بردید و در واقع ما را سیر دادید، چه نظمی بر بحث شما حاکم بود، که از مقدمه آغاز کردید و مرحله به مرحله دست ما را گرفتید و به نتیجه رساندید. اینجانب از جان و دل از شما سپاسگزارم. دپارتمان های ما به اشخاصی نظیر شما نیازمندند، عالمانی که به هر دو سنت اسلامی و غربی تسلط دارند.»

نوبختی، فاضل مقداد سیوری، علامه مجلسی، ملاصدرا، ملا محسن فیض کاشانی، عبدالرزاق لاهیجی تا استاد مطهری و چهره‌هایی از فلاسفه همچون علامه طباطبایی و پیش از او حکیم سبزواری تا شاگردان برجسته‌ی ایشان که امروز رونق بخش حوزه‌های فقه و کلام شیعه در قم و دیگر حوزه‌ها هستند، به اختصار سخن گفت و قرار شد در آینده، در سیمینارهای جداگانه‌ای درباره‌ی هریک از آنان به بحث مبسوط بپردازد.

در پایان سخنرانی یک جلد کتاب درباره‌ی الهیات که نوشته‌ی اساتید دانشکده‌ی الهیات دانشگاه بیلفلد بود به دکتر همتی اهداء شد و در همان جلسه رییس دانشگاه و استادان خواستار ارسال متن نهایی مقاله‌ی انگلیسی دکتر همتی برای چاپ در نشریه‌ی دانشگاه شدند و حتی اصرار داشتند اگر فرصت شود ایشان مقاله را در حدّ یک رساله‌ی ۵۰ تا ۶۰ صفحه‌ای بسط دهند، تا از سوی انتشارات دانشگاه به چاپ برسد و افتخاری برای دپارتمان الهیات و دانشگاه باشد.

شرکت کنندگان در جلسه‌ی سخنرانی دکتر همتی تصمیم بجای مسئولان کشورمان در اعزام یک استاد دانشگاه بعنوان رایزن فرهنگی را مورد تمجید قرار دادند و می‌گفتند این گونه انتخاب‌های صحیح باعث می‌شود تا شخص رایزن که خود از جنس دانشگاهیان است بتواند با همکاران خود در دانشگاه‌ها صمیمانه و عمیق کار کند، رایزنی فرهنگی با دانشگاه‌ها زبان مشترک داشته باشند و رایزنی‌های فرهنگی به واقع و به دور از تعارفات دیپلماتیک مایه‌ی انتقال و تبادل فرهنگی میان دو کشور باشند.

بعد از اتمام سخنرانی و پرسش و پاسخ، رایزن فرهنگی کشورمان جهت صرف شام در یک رستوران اسلامی که از قبل به آن دعوت شده بود به همراه استادان و مدیران دانشگاه شرکت کرد که بیش از ۲ ساعت نیز در زمان شام درباره‌ی اوضاع ایران، آزادی و دموکراسی، حقوق بشر، سکولاریسم، لیبرالیسم، حکومت دینی و ولایت فقیه، تولید علم و

دانشجویان خارجی حاضر در جلسه‌ی سخنرانی، اعم از دانشجویان کشورهای آسیایی نظیر چین، ژاپن، کره، هند و پاکستان تا دانشجویان کشورهای عربی و نیز کشورهای اروپای شرقی و دانشجویان آلمانی از تسلط و احاطه‌ی دکتر همتی به مکاتب و ادیان گوناگون نظیر: بودیسم، هندوئیسم، الهیات مسیحی و فرق و مذاهب اسلامی و تئوری‌های دین‌شناسی، هرمنوتیک و جامعه‌شناسی دین اظهار حیرت می‌کردند. جامعه‌شناسان دین که خود در مجلس حضور داشتند هم نسبت به حضور و سخنرانی عالمانه‌ی رایزن فرهنگی کشورمان اظهار تشکر کردند.

دکتر همتی در ضمن بحث از دین پژوهانی مانند: «نینیان اسمارت»، «میرچا الیاده»، «ویلفر کنتول اسمیت»، «چارلز آدامز»، «کیتاگاوا»، «ماسائو آبه»، «یوآخیم واخ» و جامعه‌شناسانی نظیر: «پیر بوردیو»، «ژان بودریار»، «رابرت بلّا»، «تالکوت پارسونز» استاد معروف هاروارد، «پیتر برگر» و خانم «مری داگلاس» نام برد و مقایسه‌هایی میان اسلام و مسیحیت انجام داد و شباهت‌ها و تفاوت‌های این دو دین نیز از محورهای سخنرانی پروفیسور همتی بود. ایشان در ضمن سخنان خود در مورد دموکراسی و مردم‌سالاری در ایران، نظام دینی بر پایه‌ی آموزه‌های اسلامی و قرآن، زورگویی و تسلط طلبی برخی از ابرقدرت‌ها سخن گفت. ارکان کلام شیعه از آموزه‌ی توحید، عدل الهی تا مباحثی مانند تقیه، توسل، معاد، ثواب و عقاب، انتظار فرج، عقیده به ظهور منجی، عدم تحریف قرآن، بحث تأویل، ارتداد، تکفیر، فقه و احکام شرعی، مرجعیت تقلید، اهل بیت (س)، عبدالله بن سبا، تاریخچه‌ی تشیع و پیدایش آن، جهاد، خشونت، تروریسم، افراطی‌گری، بدعت، بنیادگرایی، معجزه، صحابه، ولایت و امامت، کتابت حدیث، حسن و قبح ذاتی و شرعی و تفاوت دیدگاه‌های شیعه با دو فرقه‌ی معروف «اشاعره» و «معتزله»، کلام شیعی در ایران معاصر و جایگاه و اهمیت آن، شخصیت‌های بزرگ و برجسته‌ی کلام شیعه نظیر: سید مرتضی، شیخ صدوق، شیخ مفید، شیخ طوسی، خواجه نصیرالدین طوسی، علامه حلی، خاندان

پیام خوشآمد گویی رییس دانشگاه بیلفلد (Universität Bielefeld) قرائت شده توسط «پروفسور دکتر یوهانس هیلرمن (Prof. Dr. Johannes Hellermann)» رئیس دانشگاه به مناسبت سخنرانی «پروفسور دکتر همایون همتی»، ۲۲ آوریل ۲۰۰۸ در دانشگاه مذکور

جناب آقای پروفسور همتی،

شما و تمام میهمانان این سخنرانی، صمیمانه به دانشگاه بیلفلد خوش آمدید. برای دانشگاه این افتخار ویژه ای است، که به شما هم بعنوان مدیر رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران و هم دانشمندی برجسته و مشهور خوشآمد بگوییم.

ما همه این را می دانیم، که چالش با موضوع «دین»، در کشورهای غربی نیز در سالهای اخیر پویایی غیر مترقبه ای را تجربه کرده است. حتی کسانی که خودشان به لحاظ مذهبی بی تفاوت هستند، امروز آگاهی روشن تری در خصوص تأثیرپذیری فرهنگی جامعه ی غربی بواسطه ی مسیحیت و نیز از طریق دو دین توحیدی دیگر، یهودیت و اسلام دارند. کنجکاو ی در مقابل این ریشه ها امروز به اندازه ای فراوان است، که مدت های مدید چنین نبوده است. دقیقاً به همین اندازه آمادگی برای جدی گرفتن دین و تفکری نو درباره ی آن وجود دارد؛ در این ارتباط بعنوان مثال بسیار به «یورگن هابرماس» ارجاع می شود.

دستاوردهای انقلاب اسلامی و نیز وضع دانشگاه های کشور با میزبانان به بحث و تبادل نظر پرداخت و آنان را در جریان تحولات چشمگیر علمی و فرهنگی کشورمان قرار داد .

در مجموع سفر پروفسور همتی به بیلفلد و سخنرانی ایشان در دانشگاه این شهر تأثیر بسیار مثبت و عمیقی بر دانشگاهیان داشت و رویدادی بزرگ و بی سابقه برای رایزنی فرهنگی کشورمان در آلمان محسوب می شود. سخنرانی ایشان برتری علمی دانشمندان ایرانی و به روز بودن آنها و فضای باز فرهنگی کشورمان را برای علاقمندان ترسیم کرد و اشاره ی ایشان به آثاری که بویژه در سالهای پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی از متفکران غربی و اندیشمندان آلمانی ترجمه شده و پایان نامه هایی که در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری در دانشگاه های کشورمان درباره ی این متفکران نگاشته شده، مستمعین را حیرت زده کرد.

متن انگلیسی سخنرانی دکتر همتی که در حال پیاده شدن است، به محض آماده شدن در سایت این رایزنی فرهنگی قرار خواهد گرفت.

برگزاری مراسم اولین سالگرد رحلت آیت الله لنکرانی در رایزنی فرهنگی ایران در آلمان

رایزنی فرهنگی کشورمان در آلمان روز جمعه ۲۴ خرداد ماه ۱۳۸۷ اولین سالگرد رحلت مرجع بزرگوار جهان تشیع حضرت آیت الله فاضل لنکرانی را برگزار کرد.

این مراسم با قرائت آیاتی چند از کلام الله مجید توسط استاد صادقی آغاز شد و در ادامه ی جلسه دکتر همایون همتی رایزن فرهنگی کشورمان به ایراد سخن پرداختند.

دکتر همتی در این جلسه دو موضوع را مورد بحث قرار دادند:

- جایگاه مرجعیت در اسلام و مذهب شیعه، تاریخ پیدایش و فلسفه ی وجودی آن
- شخصیت حضرت آیت الله لنکرانی و خدمات آن مرحوم به عالم اسلام

رایزن فرهنگی کشورمان اظهار داشتند: «مرجعیت ادامه ی هدایت الهی است. در تشیع اعتقاد بر این است که نیاز انسان به هدایت شدن و دسترسی به عوالم غیب نیازی دائمی است و ظرف زمانی خاصی ندارد و با از دنیا رفتن پیامبران (ع) این هدایت الهی منقطع نمی

نباید از طرفداران نظریه های «هانتینگتون» بود، تا بتوان فرآیند درک جدید و نیز نتایج منازعه ی غرب با جهان اسلام را دید. این تقابل امروز جریان دارد، اما همه ی ما می دانیم، متأسفانه نه صرفاً با وسایل صلح آمیز. به هر حال باید بسیار دقیق میان علایق سیاسی و اقتصادی از یکسو و مسایل مذهبی از سوی دیگر تمایز قایل شد. فارغ از سیاست روز، گفتمان میان فرهنگی و میان مذهبی یک امکان خارق العاده است.

مبانی درک متقابل و بردباری را بنیان گذاشتن، تا این مبانی سپس بتوانند بر چالش های سیاسی نیز پرتو بیفکنند، برای این گفتمان ما به واسطه هایی نظیر شما آقای پروفیسور همتی شدیداً نیازمندیم، شخصیت هایی که هر دو سنت اعتقادی را بسیار دقیق می شناسند و در وضعیتی هستند که نه فقط مسایل فصل کننده، بلکه موارد وصل کننده ی میان این دو را نیز ببینند.

هر کس که صرفاً مقداری از آموزش علوم معنوی بهره برده باشد می داند، نفوذ فرهنگی جهان اسلام بر اروپا بسیار عظیم است؛ از انتقال نوشتجات ارسطو در قرون وسطی، از خدمات علمی درخشان تا تأثیر قوی بر ادبیات اروپا از طریق سنت شرقی. آگاهی از این ارتباط سنتی تنگاتنگ می تواند مطمئناً سهمی را در این باره ایفاء نماید و واژه های تماس های روزانه را از میان بردارد، به همین ترتیب اطلاعات مستند در مورد وضعیت روز می تواند مانع پیشداوری ها شود .

آقای پروفیسور همتی ما از شما متشکریم، بیشتر از این جهت، که شما با سخنرانی خود نگاهی مهم در نحوه ی تفکر در حوزه ی داخلی دین اسلام ارائه خواهید داد. از بخش هیئات دانشگاه نیز متشکریم که با این برنامه اهمیتی ویژه برای کل دانشگاه فراهم آوردند .

من اکنون برای همه ی شما دیدگاه های جدید فراوان و جالبی را آرزو می کنم. / ۳۲۸

دکتر همتی افزودند: «مقام امامت بر اساس فرمایش پیامبر اکرم (ص) تا امام دوازدهم ادامه داشت و در زمان غیبت مولانا حضرت صاحب (عج) مردم به مراجعه به نواب عام آن بزرگوار (ع) دعوت شده اند.

نیاز بشر به هدایت الهی و ناتوانی عقول و حواس بشری برای راه بردن به همه ی ابعاد هدایت، اعم از دنیوی و اخروی و نیل به سعادت راستین و پدید آمدن مسایل و موارد پی در پی نو، لزوم استمرار هدایت را اثبات می کنند. بشر برای رسید به گنه ابعاد هدایت چاره ای جز پیمودن راه انبیاء ندارد. این نیاز به اصطلاح فلاسفه هم در حدوث و هم در بقاء مصداق دارد، زیرا نیازهای بشر نیازهای ثابتی هستند. از نیاز به غذا، مسکن و پوشاک گرفته تا نیازهای معنوی نظیر دوست داشتن و دوست داشته شدن، نیاز به همدلی، احترام، رشد و تعالی. همه ی اینها نیازهایی ثابت هستند و در تمام طول تاریخ وجود داشته اند و رنگ، جغرافیا و نژاد خاصی را هم نمی شناخته اند. به عبارت دیگر خداوند «دائم الربوبیه» و «دائم الالوهیه» است و بشر نیز «دائم العبودیه» است.

تحقیقات دین پژوهان نشان می دهند که انسان حتی پیش از رسیدن به مرحله ی تعقل اعتقاد به خدا داشته یعنی ظهور «انسان دین ورز» پیش از ظهور «انسان هوشمند» بوده است. مدفون کردن مایحتاج به همراه اجساد، که بر اساس کشفیات باستان شناسی هزاران سال است که قدمت دارد، اثبات می کند که انسان مرگ را پایان همه چیز نمی دانسته، بلکه به تولدی دیگر معتقد بوده و ایزاری را به همراه خویش می برده تا از آنها در جهان نوین و زندگی جدیدش استفاده کند. شواهد باستان شناسی اعتقاد انسان را به ادامه ی هستی و معاد اندیشی ثابت کرده است. این تئوری توسط «یوآخیم واخ» مطرح شد و بعدها توسط «میرچاده الیاده» تکمیل گردید .

شود. خدای تعالی فرستادگانش را برای راهنمایی بشر و نمایاندن پس پرده به آنان گسیل داشت تا نوبت به خاتم انبیاء محمد مصطفی (ص) رسید و پس از رحلت آن بزرگوار (ص) نیز این هدایت توسط امامان (علیهم السلام) ادامه یافت و در زمان غیبت امام زمان (ع) نیز راهیان طریق امامت به تبعیت از حدیث شریف «رواه حدیث» مأمور به پیروی از راویان حدیث شده اند، که در عرف امروز به مراجع تقلید معروفند .

از بُعد دیگر طبق بررسیهای روانشناسانی مثل «آبراهام مزلو»، بشر نیازهایی دارد، از نیازهای فیزیولوژیک گرفته تا نیاز به تعلق، مورد احترام قرار گرفتن، داشتن خانواده، دوست داشتن و محبوب واقع شدن، خود شکوفایی و نیاز به معنویت. با عنایت به اینکه قوای عقل ادراک و کلا پنج حس آدمی محدود است. اینگونه نیست که انسان بتواند راه هدایت را کشف کند و به کلیه ی ظرایف آن پی ببرد. در این عرصه نیاز بشر به مربیان الهی و انبیاء نیازی مبرم و غیر قابل جایگزینی است و پیامبر عظیم الشان اسلام (ص) نیز تا پایان روزگار پیامبر است و پس از ایشان پیغمبر نخواهد آمد. برای ادامه و استمرار هدایت الهی بعد از پیامبر اکرم (ص)، ائمه (ع) عهده دار هدایت مردم می شوند. حدیثی وجود دارد که فریقین آن را نقل کرده اند، یعنی هم مورد قبول شیعه است و هم اهل سنت آن را قبول دارند. این حدیث به «حدیث الخلفاء» مشهور است که طی آن پیامبر اکرم (ص) فرمودند: «خلفاء امتی اثنی عشر کلهم من قریش» یعنی: «امت من ۱۲ خلیفه خواهد داشت که همگی آنها اهل قریش خواهند بود». آیت الله صافی در کتاب «منتخب الاثر فی الامام الثانی عشر (عج)» در صفحات ۲۵۶ تا ۲۶۰ این حدیث را نقل کرده و منابع آن را ر آثار اهل سنت را ذکر فرموده اند. در اینجا لازم به ذکر است که این خلافت همان مقام خلیفه اللهی است که از شئون امامت و حجیت بر خلق خداست و با خلافت مرسوم و مصطلح در میان برادران اهل سنت که صرف دست یابی هر کسی به قدرت را به خلافت و تبعیت از او را اطاعت از «اولوا الامر می دانند، خلط و اشتباه نشود.»

اما ما برای مراجع ادعای عصمت نمی‌کنیم، گرچه در طول زندگانی برخی از این بزرگواران حتی انجام یک مکروه از آنان مشاهده نشده، اما این مدعای ما در مورد مراجع تقلیدمان نیست. مرجعیت در شیعه یک مسئولیت است نه مقام دنیوی و مسئولیتی است بس خطیر و بزرگ. در مورد مرجع تقلید و ولی فقیه عدالت شرط است، عدالت تعاریف گوناگونی دارد که فی الجمله از آن به عدم ارتکاب گناه کبیره و اصرار نداشتن بر انجام گناه صغیره تعبیر می‌شود. در مسیحیت کاتولیک حق انحصاری تفسیر اعتقادات مسیحی مختص پاپ است. مثلا اگر پاپ این دوره بگوید که حضرت مسیح واقعا پسر خدا نبود و این صرفا تمثیل است و شدت علاقه‌ی خدا را به او می‌رساند، کاتولیک‌های جهان رسماً باید اعتقاد خود را در خصوص حضرت مسیح تغییر دهند و اصلاح نمایند، اما تقلید در حوزه‌ی اعتقادات در تشیع جایی ندارد و صرفا در احکام می‌توان مقلد بود، به ابتدای رساله‌ی هر مرجع تقلید که مراجعه کنید می‌بیند که صراحتاً عنوان شده تقلید در اصول دین جایز نیست و شخص باید به میزان درک و وسع خود در این مورد به یقین عقلی نایل شود.»

دکتر همتی در خصوص شرح حال مرحوم آیت الله فاضل لنکرانی اظهار داشتند: «پدر و جد پدری مرحوم آیت الله فاضل لنکرانی از علماء بزرگ بودند و خود ایشان نیز از ۱۱ سالگی خواندن فقه و اصول را آغاز کردند و به اندازه‌ای نبوغ داشتند که در ۱۶ سالگی سطوح عالی نظیر «کفایه الاصول» را تدریس می‌کردند، در ۱۹ سالگی به درس خارج مرحوم آیت الله بروجردی راه یافتند و جوان‌ترین شاگرد ایشان بودند. ایشان ۱۱ سال شاگرد آیت الله بروجردی بودند و ۹ تا ۱۰ سال نیز نزد امام خمینی تلمذ کردند و روش و متد امام راحل را روش و شیوه‌ی خویش ساختند. روش مرحوم آیت الله بروجردی تأکید بر رجال و حدیث بود و روش امام خمینی (ره) توجه بر اصول فقه. مکتب مرحوم آیت الله بروجردی مکتب شیخ طوسی بود و مکتب مرحوم امام میرزای نائینی و غروی اصفهانی معروف به کمپانی.»

این است که «آنتونی فلیو (Anthony Flew) «ملحدترین فیلسوف دین در غرب، که تمام دلایل اثبات خدا را نفی می‌کرد و نامعتبر می‌دانست، بعد از ۸۰ سال تحول روحی یافت و اعلام کرد که به خدا اعتقاد یافته و دلایل اثبات خدا را پذیرفته است.»

دکتر همتی افزودند: «در ادامه‌ی مبحثمان در خصوص لزوم استمرار هدایت الهی از دیدگاه شیعه به عرض دوستان می‌رسانم حدیثی است که هم به امام صادق (ع) و هم به امام حسن عسکری (ع) و هم به امام زمان (عج) نسبت داده شده است و آن حدیث این است: «فأما من كان من الفقهاء صائنا لنفسه حافظا لدينه مخالفا لهواه مطيعا لامر مولاه فللعوام ان يقلدوه» یعنی: «پس از میان فقیهان، آنکه بر نفس خویش امیر است، دین خویش را محافظت می‌کند، باهوی نفسش مخالفت می‌ورزد و سر در طاعت اوامر مولایش بقیه الله (عج) دارد، مردم می‌توانند از او تقلید و اطاعت نمایند» و در حدیث منسوب به حضرت حجت (ع) آمده است: «فانهم حجّتی علیکم و انا حجّته الله علیهم» یعنی: «آنان حجّت من بر شما و من حجّت خدا بر آنانم.»

دکتر همتی در بخش دوم از سخنان خود اظهار داشتند: «امام راحل و نیز آیت الله لنکرانی به دنبال مرجعیت نبودند، اما به آن رسیدند». ایشان با خواندن بخشهایی از متن عربی کتاب «تحریر الوسيله» امام خمینی به شکلی مبسوط در مورد معنای تقلید، مجتهد متجزی و آگاه به موارد احتیاط و نیز فقیه و نقش فقهاء توضیحاتی دادند و برای روشن شدن چگونگی مرجعیت شیعه و مقایسه‌ی آن با دستگاه واتیکان اظهار داشتند: «طبق برخی آمارها حدود ۴۰٪ از ثروت دنیا تحت عنوان وقفیات متعلق به واتیکان و پاپ است، یعنی شخصی که پاپ می‌شود از ثروتمندترین اشخاص جهان است. کاتولیسیسم به عصمت پاپ معتقد است و بر این اعتقاد است که به محض اینکه کسی پاپ می‌شود پطرس یا همان پیتر مقدس او را لمس می‌کند و اینگونه او معصوم می‌شود و از خطا بری می‌گردد.»

نمودند.

ایشان در "مرکز اسلامی فرهنگی ایرانیان" مقیم برنامه سخنرانی تحت عنوان مباحث "اخلاق در قرآن" را داشتند که از استقبال خوب ایرانیان مقیم برخوردار بود. جلسه پرسش و پاسخ مخصوص بانوان ایرانی مقیم نیز روز جمعه صبح در همان محل برگزار گردید.

روز جمعه در محل رایزنی فرهنگی نیز دیدار و گفتگو با رایزن فرهنگی ایران آقای دکتر همتی، بازدید از رایزنی فرهنگی و گفتگو با همکاران رایزنی فرهنگی انجام گرفت. سفر ایشان در شهرهای مختلف آلمان از جمله فرانکفورت، مانهایم، برلین و اِسِن بود و در ادامه ایشان به سایر کشورهای اروپایی سفر نمودند.

دکتر همتی افزودند: «آیت الله فاضل در کتاب خویش بنام «تفصیل الشریعه فی شرح تحریر الوسیله»، کتاب دو جلدی تحریر الوسیله ی امام راحل (ره) را در ۳۰ جلد کتاب شرح داده اند، که تاکنون ۲۶ جلد آن به چاپ رسیده و ۴ جلد دیگرش باقی مانده است و این تنها یک اثر از ایشان است. ایشان در مجموع ۷۰ اثر و تألیف دارند. آیت الله فاضل در حدود سن ۳۰ سالگی قدرت اجتهاد و استنباط یافتند و دارای قدرت فراوانی در تحلیل و استنباط احکام شرعی بودند. ایشان در اوایل انقلاب به همراه آیت الله اشراقی کتابی در خصوص آیه ی تطهیر و در شأن اهل بیت عصمت و طهارت (ع) نگاشتند و شرحی نیز بر عهد نامه ی مالک اشتر، که منشور امام علی (ع) به کارگزاران حکومت اسلامی است، نوشته اند که تاکنون چند بار تجدید چاپ شده است. روحشان شاد و با ارواح محمد و آل محمد (ص) محشور باد.

برگزاری نمایشگاه بزرگ بابل در برلین

از روز چهارشنبه ۲۵ ژوئن ۲۰۰۸ نمایشگاه بزرگ بابل (Babylon-Ausstellung) در محل جزیره ی موزه های برلین (Berliner Museumsinsel) آغاز به کار کرد.

این نمایشگاه تا پنجم اکتبر سال جاری گنج ها و آثار ارزشمند بابل را که در موزه های عمومی سایر نقاط جهان قرار دارند، به همراه نمونه های موجود در موزه ی پرگامون برلین، در معرض بازدید عموم قرار می دهد.

دیدار آقای دکتر میرباقری با رایزن فرهنگی ایران

آقای دکتر میرباقری قرآن پژوه ایرانی هفته گذشته با آقای دکتر همتی در محل رایزنی دیدار و گفتگو داشتند. ایشان در پی سفرشان به کشور آلمان دو روز پنجشنبه و جمعه هفته گذشته نیز به دعوت رایزنی فرهنگی به برلین سفر

معرفی فرهنگ ایران در مؤسسه ی علمی لایبنیتس

پژوهشگران و دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در «مؤسسه ی تحقیقات ژنتیک گیاهی لایبنیتس» (Leibniz-Institut für Pflanzengenetik und Kulturpflanzforschung) در شهر «گاترزلبن» آلمان، با همکاری رایزنی فرهنگی کشورمان در این کشور، نمایشگاهی را برای معرفی فرهنگ غنی کشورمان در مؤسسه ی مذکور برپا کردند.

محققان ایرانی روز هفتم ژوئن ۲۰۰۸ که «روز درهای باز» (Tag der offenen Tür) انستیتوی تحقیقاتی لایبنیتس بود، با برپایی غرفه ای زیبا و الصاق پوسترهایی از مناطق باستانی و دیدنی کشورمان و نیز عرضه ی کتب مصور به زبان های آلمانی، انگلیسی و فارسی، اهداء لوح های فشرده ی ایرانشناسی و نیز آلبوم سکه های ایرانی به بازدید کنندگان از غرفه و نمایاندن البسه و پوشش های محلی ایرانی و پخت و عرضه ی غذاها و شیرینی های ایرانی، به معرفی جنبه های گوناگون فرهنگ غنی کشورمان پرداختند.

رایزنی فرهنگی کشورمان در آلمان با در اختیار گذاردن وسایل مورد نیاز، تشویق و حمایت و کمک در جهت برنامه ریزی و اعزام نماینده ای در روز جشن مذکور به گاترزلبن با این پژوهشگران علاقمند مساعدت و همکاری کرد. تاکنون در دیگر شهرهای آلمان نیز افراد یا

این نمایشگاه با عنوان «بابل، اسطوره و واقعیت» (Babylon. Mythos und Wahrheit) تاریخ سه هزار ساله ی تمدن بزرگ حاشیه ی «دجله و فرات» در عراق کنونی را به تصویر می کشد.

در این نمایشگاه هزاران قطعه از مجسمه گرفته تا کتیبه ها و اشیائی که با مردگان مدفون شده اند، عتیقه جات و سلاح ها ازمنه ی مختلف به نمایش در می آیند.

مهد کودک اسلامی

در ماه مه ۲۰۰۸ یک مهد کودک اسلامی در منطقه ی «ودینگ» (Wedding) برلین افتتاح شد.

به گزارش «اینفو رادیو» (InfoRadio)، متعلق به ایالت «برلین - براندنبورگ»، هیأت مؤسس این مهد کودک مظنون به همکاری با «حزب التحریر» هستند و بدین لحاظ در ابتدا اجازه ی تأسیس این مهد کودک به آنان داده نمی شد. سرانجام اداره ی جوانان ایالات «برلین - براندنبورگ» با صدور مجوز برای آنان موافقت کرد.

«رایتر ماریا فیچ» عضو شورای جوانان بخش «میته» (Mitte) در شهر برلین و عضو حزب چپ اعلام کرد که کنترل های شدیدی از این مهد کودک، حتی به گونه ی بازرسی های بدون اعلام قبلی بعمل خواهد آمد.

در این مهد کودک ۴۵ بچه ی یک تا شش ساله ثبت نام کرده اند.

خصوصاً تاریخ تدوین، الفباء و خط کلام الله مجید است، که اخیراً نیز در آلمان و بعضی کشورها مناقشاتی را پدید آورده است.

رایزن فرهنگی کشورمان طی این دیدار فعالیت ابتکاری «دکتر مارکس» در پروژه ی «کریوس کرانیکوم» را مورد تقدیر قرار داد و آمادگی رایزنی فرهنگی کشورمان در آلمان را برای در اختیار گذاردن هرگونه اطلاعات و همکاری های علمی و فرهنگی با ایشان و دانشگاهشان اعلام نمود، که سخت مورد استقبال «دکتر مارکس» قرار گرفت و طرفین قرار گذاشتند تا ملاقات تکمیلی دیگری را نیز در این زمینه در محل رایزنی فرهنگی با یکدیگر داشته باشند.

شرکت رایزن فرهنگی در «سمپوزیوم بین المللی «قرآن و تفسیر آن در جهان امروز» در دانشگاه فرانکفورت

دکتر همایون همتی، رایزن فرهنگی کشورمان در آلمان، در سمینار «میراث معنوی اسلام» که با حمایت گروه «دیانت» از کشور ترکیه، در دانشگاه گوته شهر فرانکفورت برگزار شد شرکت کرد و در حاشیه ی برنامه های سمینار، ملاقاتهای جداگانه ای با استادان و متفکران مسلمان و غیر مسلمان حاضر در سمینار انجام داد، که دستاوردهای مهمی را برای تبادلات فرهنگی آینده کشورمان در بر داشت.

گروههایی از ایرانیان میهن دوست که دوستدار معرفی فرهنگ و تاریخ تمدن کشورشان هستند با حمایتهای مادی و معنوی این رایزنی اقدام به چنین برنامه هایی کرده اند و رایزنی همواره حامی و مشوق اینگونه برنامه های ملی، معنوی، علمی و دینی است.

ملاقات رایزنی فرهنگی کشورمان با «دکتر میشل مارکس»، قرآن پژوه معاصر آلمانی

پرفسور دکتر همایون همتی رایزن فرهنگی کشورمان در آلمان، طی سفر خود به فرانکفورت در تیرماه سال ۱۳۸۷، با «دکتر میشل مارکس» (Dr. Michael Marx) استاد آکادمی علوم برلین - براندنبورگ (Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften) دیدار و گفتگو کرد.

«دکتر میشل مارکس» از دانشمندان جوان آلمانی و از اعضای مؤثر در گروه پروژه ی قرآنی «کریوس کرانیکوم» است و با خانم «پروفیسور دکتر انگلیکا نویویرث» (Professor Dr. Angelika Neuwirth) در دانشکده ی «سامی شناسی و عرب شناسی» (Seminar für Semitistik und Arabistik) از «دانشگاه آزاد برلین» (FU) همکاری دارد.

پروژه ی قرآنی «کریوس کرانیکوم» مشتمل بر دفاعی عالمانه و مستدل از تاریخ پیدایش قرآن کریم و کتابت آن است و پاسخ گوی شبهات اشخاصی نظیر «لوگسنبورگ» در

این سمینار عمدتاً حول محور «قرآن، هرمنوتیک، کلام الهی و تفسیر آن در جهان امروز» برگزار گردید و اساتید مسلمان ترک و دیگر اسلام شناسان اروپایی مطالب قابل توجهی را در اختیار علاقمندان قرار دادند.

دکتر همتی در حاشیه ی این سمینار ملاقات هایی را با «پروفسور اشتاین برگ» ریاست دانشگاه فرانکفورت، «پروفسور هانس دایبر»، اسلام شناس برجسته ی آلمانی و صاحب اثر سه جلدی و منحصر به فرد «تاریخ علوم عقلی در اسلام»، «دکتر میثائل مارکس» دانشمند

جوان آلمانی و از اعضای مؤثر در گروه پروژه ی قرآنی «کرپوس کرانیکوم»، «پروفسور کریستیان ترول» از فعالان عرصه ی دیالوگ در کلیسای کاتولیک آلمان و نیز «نصر حامد ابوزید» متفکر معروف عرب به انجام رساند و بطور جداگانه با هر یک از آنان پیرامون مباحث علمی و فرهنگی به بحث و گفتگو پرداخت.

نام، القاب، کنیه‌های حضرت زهرا (س)

نام مبارک آن حضرت، فاطمه (علیها السلام) است و از برای ایشان القاب و صفات متعددی همچون زهرا، صدیقه، طاهره، مبارکه، بتول، راضیه، مرضیه، نیز ذکر شده است.

فاطمه، در لغت به معنی بریده شده و جدا شده می‌باشد و علت این نامگذاری بر طبق احادیث نبوی، آنست که: پیروان فاطمه (علیها السلام) به سبب او از آتش دوزخ بریده، جدا شده و برکنارند.

زهرا به معنای درخشنده است و از امام ششم، امام صادق (علیه السلام) روایت شده است که: "چون دخت پیامبر در محرابش می‌ایستاد (مشغول عبادت می‌شد)، نورش برای اهل آسمان می‌درخشید؛ همانطور که نور ستارگان برای اهل زمین می‌درخشد."

صدیقه به معنی کسی است که به جز راستی چیزی از او صادر نمی‌شود. طاهره به معنای پاک و پاکیزه، مبارکه به معنای با خیر و برکت، بتول به معنای بریده و دور از ناپاکی، راضیه به معنای راضی به قضا و قدر الهی و مرضیه یعنی مورد رضایت الهی

کنیه‌های فاطمه (علیها السلام) نیز عبارتند از ام الحسین، ام الحسن، ام الائمه، ام ابیها و...

ام ابیها به معنای مادر پدر می‌باشد و رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) دخترش را با این وصف می‌ستود؛ این امر حکایت از آن دارد که فاطمه (علیها السلام) بسان مادری برای رسول خدا بوده است. تاریخ نیز گواه خوبی بر این معناست؛ چه هنگامی که فاطمه در خانه پدر حضور داشت و پس از وفات خدیجه (سلام الله علیها) غمخوار پدر و مایه پشت گرمی و آرامش رسول خدا بود و در این راه از هیچ اقدامی مضایقه نمی‌نمود، چه در جنگها که فاطمه بر جراحات پدر مرهم می‌گذاشت و چه در تمامی مواقف دیگر حیات رسول خدا.

WWW.TEBJAN.NET